

बी.ए. सेकंड इयर, थर्ड सेम (B.A.II , Sem - III)

स्थूल अर्थशास्त्र

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- 1) स्थूल अर्थशास्त्र म्हणजे काय ? त्याची व्याप्ती सांगून त्याचे महत्व व मर्यादा स्पष्ट करा .
- 2) राष्ट्रीय उत्पन्न म्हणजे काय ? राष्ट्रीय उत्पन्नाचे विविध संकल्पना स्पष्ट करा .
- 3) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या अध्ययनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 4) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनातील विविध अडचणी सांगा .

लघुत्तरी प्रश्न

- 1) स्थूल अर्थशास्त्राची व्याप्ती लिहा .
- 2) स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्व सांगा .
- 3) स्थूल अर्थशास्त्राच्या मर्यादा लिहा .
- 4) सूक्ष्म व स्थूल अर्थशास्त्राची तुलना करा .
- 5) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या विविध व्याख्या दया .
- 6) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन (GNP) ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 7) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन (NNP) ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 8) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 9) निव्वळ देशांतर्गत उत्पादन (NDP) ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 10) दरडोई उत्पन्न (Per- Capita Income) ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 11) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या अध्ययनाचे महत्त्व थोडक्यात स्पष्ट करा .
- 12) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनाच्या कोणत्याही दोन पद्धती सांगा .
- 13) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनातील कोणतीही चार अडचणी सांगा .

युनिट - 2

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- 1) वस्तुविनिमय म्हणजे काय ? वस्तुविनिमयाचे फायदे सांगून त्यातील अडचणी स्पष्ट करा
- 2) मुद्रा म्हणजे काय ? मुद्रेची वैशिष्ट्ये लिहा .
- 3) मुद्रेची व्याख्या सांगून मुद्रेची कार्ये सविस्तर लिहा .

4) प्रा. फिशर यांचा मुद्रा परिमाण सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा .

लघुत्तरी प्रश्न

- 1) वस्तुविनिमय याचे फायदे सांगा .
- 2) वस्तुविनिमयातील अडचणी स्पष्ट करा .
- 3) मुद्रेचा विकासाचा सिद्धांत स्पष्ट करा .
- 4) प्लास्टिक पैसा म्हणजे काय ?
- 5) मुद्रेची कोणतेही चार कार्य लिहा .
- 6) मुद्रेची प्राथमिक कार्य लिहा .
- 7) मुद्रेची सहाय्यक कार्य लिहा .
- 8) मुद्रेची आकस्मिक कार्य लिहा .
- 9) मुद्रामूल्य म्हणजे काय ? थोडक्यात स्पष्ट करा .
- 10) प्रा . फिशर यांचे विनिमय समिकरण स्पष्ट करा .
- 11) मुद्रेचा प्रवेग ही संकल्पना स्पष्ट करा .
- 12) मुद्रा परिमाण सिद्धांताची गृहिते लिहा .
- 13) प्रा . फिशर यांच्या मुद्रापरिमाण सिद्धांताचे निष्कर्ष लिहा .
- 14) प्रा . फिशर यांचा मुद्रापरिमाण सिद्धांत आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .
- 15) मुद्रामूल्याची संकल्पना आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .
- 16) प्रा . फिशर यांच्या मुद्रा परिमाण सिद्धांताचे कोणतेही पाच आक्षेप लिहा .
- 17) प्रा फिशर यांच्या मुद्रा परिमाण सिद्धांताचे महत्व स्पष्ट करा .

युनिट - 3

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- 1) स्फीती नियंत्रित करण्यासाठी विविध उपाय सूचवा .
- 2) स्फीतीचे विविध परिणाम स्पष्ट करा .
- 3) मुद्रास्फीति म्हणजे काय ? मुद्रास्फीतिचे विविध कारणे सांगा .
- 4) मुद्रा अपस्फीती म्हणजे काय ? अपस्फीतीची कारणे द्या .
- 5) मुद्रा अपस्फीतीची म्हणजे काय ? त्याचे परिणाम सांगा .

- 6) मुद्रा अपस्फीतीची वरील उपाय योजना सुचवा .
 - 7) विस्फीती व संस्फीतीचा अर्थ सांगून त्यांची साधने सांगा .
- लघुत्तरी प्रश्न
- 1) मुद्रा स्फीतीची कोणतीही चार कारणे लिहा .
 - 2) स्फीतीचे उत्पादन व रोजगारावरील परिणाम सांगा .
 - 3) मुद्रास्फीतीचे वितरणावरील परिणाम सांगा .
 - 4) मुद्रास्फीतीचे सामाजिक व राजकीय परिणाम सांगा .
 - 5) स्फीती नियंत्रित करण्यासाठी स्फीतीचे मौद्रीक उपाय लिहा .
 - 6) स्फीती नियंत्रणाचे राजकोषीय उपाय लिहा .
 - 7) स्फीती नियंत्रणाचे अन्य उपाय सूचवा .
 - 8) मुद्रा अपस्फीतीची कोणतीही चार कारणे लिहा:
 - 9) मुद्रा अपस्फीतीचे वितरणावरील परिणाम सांगा .
 - 10) मुद्रा अपस्फीतीचे उत्पादनावरील व रोजगारावरील परिणाम सांगा
 - 11) मुद्रा अपस्फीतीचे सामाजिक व राजकीय परिणाम सांगा .
 - 12) मुद्रा अपस्फीतीची मौद्रीक उपाययोजना सांगा .
 - 13) मुद्रा अपस्फीतीचे राजकोषीय उपाय लिहा .
 - 14) मुद्रा अपस्फीतीचे अन्य उपाय सूचवा .
 - 15) मुद्रा विस्फीतीची साधने लिहा .
 - 16) मुद्रा संस्फीतीची साधने लिहा .

युनिट - 4

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- 1) प्रा. जे.बी. से. यांचा बाजारपेठेचा सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा .
- 2) उपभोग प्रवृत्ती म्हणजे काय ? उपभोग प्रवृत्तीचे प्रकार सांगून सरासरी उपभोग प्रवृत्ती व सीमांत उपभोग प्रवृत्ती कोष्टकाद्वारे काढून दाखवा .
- 3) उपभोग प्रवृत्तीचे निर्धारक घटक स्पष्ट करा .
- 4) गुणकाची व्याख्या सांगून गुणकाची कार्यपद्धती स्पष्ट करा व गुणकाच्या गळती लिहा .

- 5) गुणकाचा अर्थ सांगून गुणकाची गृहिते व गुणकाच्या गळती स्पष्ट करा .
- 6) गुणकाची व्याख्या सांगून गुणक तत्त्वावरील आक्षेप व गुणक तत्त्वाचे महत्त्व सांगा .
- 7) गुणकाची पुढील दिशेने व मागील दिशेने होणारी कार्यान्वीती आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .
- 8) गुंतवणुकीचे प्रकार आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .

लघुत्तरी प्रश्न

- 1) उपभोग प्रवृत्ती म्हणजे काय ? स्पष्ट करा .
- 2) उपभोग प्रवृत्तीचे प्रकार सांगा .
- 3) उपभोग प्रवृत्तीचे कोष्टक तयार करा .
- 4) सीमांत उपभोग प्रवृत्तीची वैशिष्ट्ये लिहा .
- 5) सरासरी उपभोग प्रवृत्ती व सीमांत उपभोग प्रवृत्ती यातील संबंध स्पष्ट करा .
- 6) उपभोग प्रवृत्तीचे आंतरीक घटक लिहा .
- 7) उपभोग प्रवृत्तीचे बाह्य घटक लिहा .
- 8) प्रा. जे.बी. से. यांच्या बाजार नियमाची गृहिते सांगा .
- 9) प्रा. जे.बी. से. यांच्या बाजार नियम थोडक्यात स्पष्ट करा .
- 10) प्रा. जे.बी. से. यांचा बाजार नियमाचे निष्कर्ष सांगा .
- 11) प्रा. जे.बी. से. यांच्या सिद्धांत वरील आक्षेप लिहा .
- 12) गुणकाची व्याख्या देऊन सीमांत उपभोग प्रवृत्ती व गुणक संबंध कोष्टकाद्वारे स्पष्ट करा .
- 13) गुणकाची कार्यान्वीती थोडक्यात स्पष्ट करा .
- 14) गुणकाची पुढील दिशेने होणारी कार्यान्वीती आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .
- 15) गुणकाची मागील दिशेने होणारी कार्यान्वीती आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .
- 16) गुणकाची गृहिते लिहा .
- 17) गुणकाच्या गळती स्पष्ट करा .
- 18) गुणकावरील आक्षेप लिहा .
- 19) गुणकाचे महत्त्व स्पष्ट करा .
- 20) स्वायत्त गुंतवणूक म्हणजे काय ? आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .

21) प्रेरीत गुंतवणूक म्हणजे काय ? आकृतीद्वारे स्पष्ट करा .

युनिट - 5

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- 1) अंतर्गत व आंतरराष्ट्रीय व्यापार म्हणजे काय ? दोन्ही व्यापारातील साम्य व भेद लिहा .
- 2) आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा .
- 3) रिकार्डो यांचा तुलनात्मक परिव्यय सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा .
- 4) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे फायदे स्पष्ट करा .
- 5) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे तोटे स्पष्ट करा .

लघुत्तरी प्रश्न

- 1) अंतर्गत व्यापार व आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा अर्थ स्पष्ट करा .
- 2) अंतर्गत व्यापार व आंतरराष्ट्रीय व्यापार यातील साम्य सांगा .
- 3) अंतर्गत व्यापार व आंतरराष्ट्रीय व्यापार यातील भेद लिहा .
- 4) आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्राच्या अभ्यासाचे कोणतेही चार महत्त्व सांगा .
- 5) रिकार्डो यांच्या तुलनात्मक परिव्यय सिद्धांताची गृहिते लिहा .
- 6) उत्पादन व्ययातील निरपेक्ष भिन्नता ही संकल्पना उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करा .
- 7) उत्पादन व्ययातील तुलनात्मक भिन्नता ही संकल्पना उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करा .
- 8) रिकार्डो यांच्या तुलनात्मक परिव्यय सिद्धांतावरील कोणतेही चार आक्षेप लिहा .
- 9) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची संकल्पना स्पष्ट करा .
- 10) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची कोणतेही चार फायदे लिहा .
- 11) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे कोणतेही चार तोटे लिहा .